

پازار ایرتسی

فی ۲۴ ذی الحجه سنه ۱۳۲۸

وفی ۱۳ کانون اول سنه ۱۳۲۶

جمعیت علمیة اسلامیة نك ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درساملرندن

استانبول مبعوثی

مصطفی عاصم

سر محرر :

فاتح مجیز درساملرندن

توقاد مبعوثی

مصطفی صبری

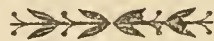
مدیر مسئول :

مکتب قضاة معلملرندن

کلیسلی منیر

مندرجات

اسلامیتده ازدواج م . صفوت	مداد العلماء کدما الشهداء
عاقل ایچون م . علی	ادبیات
اون بئش، اون آلتی سنه اول	شیخ سعدینک بر سرگذشتی طاهر المولوی
یا زلمش اثر لرمدن	سائل م . ذکی
اخلاق و حسن ملی ع . طیار	مترقیه
	ترجمه رساله النفس شرف الدین

نسخه سی ۱ غروشدرد

آبونه اجرقتی (پوسته اجریتله برابردر)

ممالک اجنبیه ایچون :

۱۳ ، ۰۰ فرائق

» ۶ ، ۰۰

استانبول وولایات ایچون :

بر سنه لکی ۵۰ غروش

التی آیلنی ۲۵ »

درج اولنمیان اوراق اعاده ایدلر

قارئلرمنزه

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلش بولندینی نظراعتبارده آلته رق رعایتسز لکده بولنلما می رجا اولنور .

در سعادت

محمود بك مطبعه سنده طبع اولنمشدر

اعمال منزله محدود قلماز . اطرافزده کی دائره سینا تیده
کوجلتمش اولور .

بو حقائق مادیه و معنویه نك حقیقته اطلاع طولایسیله
سماعت آتی بی تأمین ایچون امانت بیغمبرینك امت
اسلامیه تبلیغی عاقل و بصیرتکار علمایه و اجرایی
حکومتك مدیر و فضیلتدار بر معارف ناظرینه دوشر .
مکتب ، سق عرقان و تربیه می آلتنده استقباله
عائد بیوك بیوك وعدل و یره نك طویلادیغی یاورولرك
اولا احوال روحیه لرینی ، مکتبه برابر کتیردکاری
اخلاق و طبیعتلرینی تدقیق ایدرك مسکین و ذلیل یاشامق
قابلیتنده کوردکارینه قواعد و نظاماتك آهنگ اشتراك
و عمومیتنی اخلاص ایتمامك شرطیله کندی کندیلرینی
اداره ایتملی ایچون لازم کلان مزایای و یردکدن صکره
اساسی ملیته توفیق ایله تدریسه باشلار . ایشمه بوراده
حیات فاضله اسلامیه نك صفحه تربیتی و اقونور . تربیه
اساسیه اصولنك استلزام ایتمکی بتون مزایای تعلیمیه
مسئله نك اك نازك اك شایان اعتنا اولان بو نقطه سی
اطرافنده طویلایورر .

ای بیلملیدرکه هیئت اجتماعیه نك احوال روحیه
و دماغیه سی تدقیق ایتمکمز زمان کال تأفله کوردیکمز
ضعف محاکات ، اونه کینك بریکینك سوزلرینه فرط
مربوطیت هپ تربیه فکره نك تفصیلتندن ایلری کلدیکنی
اکلارز .

مسلمانلقد فطرتك بر سوق جلیسی واردرکه اوده
وجدانده کی ایماندر اونکله حقائق و موجودات خارجیه
آراسنده کی رابطه لر کندی کندینه حصول بولمش برقناعت
کامله یه استناد ایتمشدر . اونك بیکانه قالدیغی شینره مربوط
کورونمك ، یا او شیلرك وجدانمزجه مظهر قبول اولوب
اوله میه جغنی تمین ایچون اقتحاجی لازم کلان مساعی
و مشکلاتدن قورقدیغمزه ، یا خود سلامت فکر مزه
دلالت ایدر . بو حریتی استحصال و مدافعه ایده جکلر ،
معنویاتی هر نوع قیود و روابط اسلامیه ایله موشح اولان

عقلای امتدر . چونکه انسان ذلیل اولمق ایچون وجوده
کلش دکندر . انك استقلال قناعتنه مربوط اولیه رق
تحدید ایدن عرشی ذلندر .

بوتریقه ناموسکارانه ، حیتمندانه ، وطنپرورانه
بربول طوتمش اولانلر برطاق عارضه لر اوغرایه بیلورلر .
بو عارضه لر کندیلرینی بوللردن آلیقویق ایجاب ایتمز .
تأثر و انفعاله دوشمك ، شایروب قالمق ، متین و عزیمکار
انسانلره ، وجدانندن امین اولان ، خیرلی بر مقصد
تعقیب ایتمی لازم کلان غیرتورانه یاقیشماز . اساساً خیرلی
بولده زحمت چکمك بشریتك شاننی اعلا ایده جك اك
بیوك مزیتدر .

سیرتی ترینه و اشواق روحانیه یی اعلا وادامیه اك
زیاده خدمت ایلمه جك احتیاسات و تمایلاتی صره سیله
دریش و تأمل ایدن عقلا و علمای حاضره نك طرز
اداره معنویه و اساسیه مزه عارض اولان سکته و سکونك .
بو عظیم تفاوتك بر جیقار یوانی بولمق زمانی کلشدر . عقل
و حساب بوفکرلری يك درین دوشونه جك مشکلاته
معروض دکندر . رعایت ایجابات اخلاقیه نك دوردن دوره
تزايد ایدرك ایلرله می و معاملات سیاسی نك مقیاسی
اخلاقیسی کتدکجه تنور ایتمی لازم کلرکن بوسیل
منجدره نك آتی ایچون نه بیوك و هملر ایقاع ایدجکنی
دوشونمك ساعتارنده یز که اولوالبصار ایچون بررعبت
تشکیل ایده بیایر !

مما رزاده :

محمد علی

اون بش ، اون اتی سنه اول یازلمش اثرلرمدن :

افعال الهیه

مابعد

منزله بودایله شویله بر اعتراض ایدیورلر :

ای اهل سنت ! سزك بودایلمکمز ؛ الله تعالی

حرکت اختیاریه سهله ترك آدمك حركت غير اختیاریه سی
اره سنده فرق موجودیتی و جداناً مهقدر .
برنجیسنك داعیلر ایله اختیاره استنادی ، ایکنجیسنك
عدم استنادی بیلیر .

« جواب »

اوت ! افعال اختیاریه ایله غیر اختیاریه آراسنده
فرق ، ضروریدر . فقط بوفرقت ، اولکنده اختیاره
منضم اوله رق ودرتك وجودینه ، ایکنجیده ده عدمه
عاندر ، اختیاریه نه تأثیرینه ، غیر اختیاریه ده عدم
تأثیرینه عائد دکل . زیرا فعل اختیاری کی برشیدك
قدرت وداعیلر کی دیکر برشی ایله برابر اوله رق
دوراندن او دورانك وجوبی لازم کیز . جائزدر ، که
دوران راست کله اوله بیلسون . هایدی وجوب دورانك
نبوتی دائرة تسلیمه کیرسه بیله ینه مدارك - که قدرت
ایله اختیاردر - دائرة - که فعل اختیاریدر - علیتی
لازم کلدیکی کی علیتك وثبوتی تسلیم ایداسه دخی
مدارك علیت ایله استقلالیه لازم کیز ؛ ممکندر ، که
مدار ، علت مستقله نك جزء اخیری اوله بیلسون .

بوجوابدن بشقه (ابوالحسن) ك ادعاسنی اله الهیه حق
درجه ده چوروتیرایکی امردها واردر :

(امر اول)

(ابوالحسن) دن اسکی بولنان متکلمینك برازی
عبد ، افعال اختیاریه سنی موجد دکلدر . دیدکاری کی
برازی دخی کندیلرینی تغلیط ایدن دلیل قایله رق
موجددر ، دیورلر بو اختلافدن ا کلاشیلیورکه :

اونلر عادتاً منازع فیه اولان بو [عبد افعال
اختیاریه سنی موجددر] مسئله ده اوله ضرورت فلانك
عدم موجودیتنه متفقدلر ؛ بوخصوصده کی مخالفلرک
- که بز معاشر اهل سنتدر - بدهاتی نفیلری مخالفلرندن
ظاهردر .

دلیل حاجت یوقدر - موافقت ایدنلره - که
معزله در . کنبه اونلرده :

حضر تلرینك فادر و مختار اولدیغنی نفی ایدیور . چونکه
بودالکیز ؛ عینیه فعل باریده ده جاریدر . بوصورتده
جناب واجبك فاعل موجب اولسی لازم کیز ؛ مختاری
دکل .

شویله که :

ایجاد عالم خصوصنده وجودی الزم اولان شیدك
مجموعی ؛ ازله یا حاصلدر . ویاخود دکل . شق اوله
کوره هم عالمك قدیمی ، همد جناب واجب ترك جابنه
مقتدر بولنقمسزین کندیسنندن عالمك بطریق الوجوب
صدوری لازم کیز ؛ معلومك علت تامه سندن تخلفی
ممتنعدر . شق ثانی دخی تسلسلی مستلزمدر . تسلسلایسه
محالدر . بناءً علیه هم عالم قدیمدر ، همده الله تعالی فاعل
موجددر .

« جواب »

حضرت اللهك اراده قدیمه سی واردر ، که ایشته
بو اراده قدیمه ، ازله ، فمك وقتنده حدوتنه متعلقدر
بوصورنده بشقه بر مرجحه لزوم یوقدر که تسلسل
ویاخود واجب تعالی نك ید اختیارنده بولنمیان برشیده
انها لازم کلسونده صانع عالم حضرت تلرینك فاعل موجب
اولسی ثابت اولسون . قولك اراده سی ایسه بویه
[یعنی قدیم] دکلدر . بناءً علیه قولدن صدوری
فرض ایتدیکمز اراده لرده کی تسلسلی دفع ایچون عبدك
اراده واختیار تحتنده بولنیه رق اراده سی جناب واجبك
کندیسنده خلق ایتدیکی اراده یه محتاجدر .

عبد افعال اختیاریه سنی موجددر ، دییان معتزله
ایکی فرقه در .

فرقه اولی - که ابوالحسنی ایله تابعلریدر - دیورلر که :
بودعوی بدیهیدر ، هرکسک وجداننده مرکوزدر ،
استدلاله حاجت یوقدر . بوصورتده بوکا قارشی سوز
سویلمك بدهاته قارشی مدافعه دیک اولدیغندن سفسطه
مکابره ، شارلاتانقدر ، چونکه انسان ؛ فاعل مختارک

بیله تقدیم ایدرک علم ضروری ادعا ایدیور .
 مابعدی وار
 نصوح افندی زاده :
 ع . غیری

اخلاق و حس ملی

اخلاق بوزوقانی اوقدر مضر بر شیدرکه بر قومک
 ایچنده ظهور ایدرسه او قومک بادی خسروانی اولور .
 اک مهلک و ساری بر علتدن دها شدیددر . بر ملنک
 اخلاقنک بوزلمسی من القدیم مألوف اولدقلری دأب
 وعادات مستحسنه لرینی ترك ایله کونا کونا چیرکین
 و مستهجن افعال وعاداتی اختیار ایلرندن ایلرو کلورکه
 نهایت حیایی ترك ایله اختیاری دینسزلیکه قدر وایر .
 حفظنا الله .

بر قوم قومیت و ملیتی محافظه ایتک برنجیسی تابع
 اولوب اقتدا ایلدیکی شرع شریفک احکامنی التزام .
 ایکنجیسی - متبوعی اولان دولتک و واضعک وضع
 ایتدیکی کافه قوانین حقوقیه و سیاسیه نک احکامنی سوء
 استعمالدن حفظ و حمایه ایتام . اوچنجیسی : دأب
 و رسوم مستهجنه یی ترك ، مستحسنه یی ایشلمکه سهی تام
 ایلکهدر . ایشته بر قومک اخلاقنک بوزلمسی بروجه
 مشروح شو اوج شیء عدم اتباع واعتنا ایله حصوله
 کلور . احکام - مک بهایی تارک اولان قوم جاه عمیق
 تدنی و تبذله دوشوب ایدا فلاح و نجات بولیه جفی
 اولوالالبابه و ایضا حدن وارسته در .

ناسخ شرایع ملل ، خاتم ادیان و نخل اولان شرع
 شریفمز رسوم خیرات و فنون آدابک جمله سنی جامع
 و انوار فیوض ، تکمیل شמוש قواعد و قوانین آندن
 لامعده اقوام اسلامیه نک آداب مرغویه وعادات
 مألوفه لرینک پک چوغی تابع بولندیقی شرع انوره
 مستند ، آنکله محدود و متعده در .

کندی دعوالرینه استدلال ایتلریله ضرورتی
 نفیبری تابدر ؛ قضیه بدیهیه استدلال اولندیقی کبی
 نقیضی ادعا ایدلهرک مخالفت دخی اولنه من .

(امر نانی)

عقل سلیم احبابی وجدانه نظر انداز دقت اولورسه
 ا کلارکه ، بر شیدک وجود یا خود عدمه متعلق اراده سی
 دیگر بر اراده یه متوقف دکل ، بلکه او اراده ؛ اونک ایچون
 حاصلدر . ایتر قصد ایتسون ، ایترسه ایتسون .

کذلک ینه بیلیر ، که شرائطی جامع و موانعی مرتفع
 بولنان اراده جازمه ایله برابر مقصودی حاصل اولورده
 بویله بر اراده سز اولماز . ایشته بو وجداناً بیلنان مقدمه لر دن
 لازم کلورکه ؛ نه او اراده ، انساندن نشئت ایتشدر ،
 نه ده او اراده نک عقینده کندینی کوسستن فعل ،
 انساندر . بو صورتده (ابو الحسن) هیچ دوشمنک سزین
 کندی مدعای ایچون نه جسارتله بداهت ادعا ایدیور ،
 شایان تعجبدر .

امام رازی (نهایه العقول) ده دییورکه :

(ابو الحسن) هم فکر لرینه شوسوزده :

ایکی ضده قادر بولانانک ، اوضدلردن برینی
 ایشلمسیله دیگرینی ایشلمامسی ، مرجحه متوقف کلدر)
 مخالفت ایدیورده بولردن برینک ایشلمسیله
 دیگرینک ایشلمامسنک ، داعی یه توقفی علم ، ضروریدر
 دییه زعم ایتدیکی کبی فعلک بویله برداعی عقینده
 وجوب حصولی دخی زعم ایدیور دیلیور ، که بویکی
 مقدمه لری اعترافیه کندی دعواسنک نقیضی - که عبد ،
 افعال اختیاریه سنی موجد دکلدر ، قضیه سندن عبارتدر
 - اعتراف ایتش قدر اولیور . صکره قالقیورده کندی
 دعواسنده - که عبد ، افعال اختیاریه سنی موجددر ،
 کلایمدر - اوقدر ایلرویه کیدیور ، که حتی بوماده
 حقنده کندیسندن اول بو عالم فانی یه ایاق باصان معتزله لره